

Julkaistavissa 7.2.2018 klo 9.00

VUOSIJULKAISU: ennakkotiedot

TAVARAVIENNIN ARVO KASVOI 15 PROSENTTIA VUONNA 2017 **Kauppataseen alijäämä pienempi kuin vuotta aiemmin**

Suomen tavaraviennin arvo kasvoi 15 prosenttia vuonna 2017 Tullin ennakkotietojen mukaan. Vienti oli arvoltaan 59,5 miljardia euroa. Myös tuonnin arvo nousi, 13 prosenttia. Tavaratuonti oli arvoltaan 62,0 miljardia euroa. Edellisvuonna 2016 vienti laski neljä prosenttia, mutta tuonti kasvoi yhden prosentin. Vienti kasvoi vuositasolla viimeksi vuonna 2011.

Kauppataseen alijäämä väheni viime vuonna edellisvuoteen verrattuna. Kauppataase jäi ennakkotietojen mukaan lähes 2,5 miljardia euroa alijäämäiseksi vuonna 2017. Alijäämä EU-maiden kanssa käydyssä kaupassa väheni 1,9 miljardiin euroon viime vuonna. EU-maiden ulkopuolisten maiden kanssa käytävä kauppa kääntyi myös alijäämäiseksi vuonna 2017. Vajetta oli 615 miljoonaa euroa. Vuonna 2016 kauppataseen alijäämää kertyi 3,1 miljardia euroa. EU-maiden kanssa käydyssä kaupassa vajetta kertyi tuolloin 3,6 miljardia euroa, mutta EU:n ulkopuolisten maiden kanssa käyty kauppa oli 434 miljoonaa euroa ylijäämäistä. Vuonna 2015 kauppataseen alijäämä oli vain 613 miljoonaa euroa. Ulkokaupan ylijäämä oli tuolloin 1,7 miljardia euroa, mutta EU-kauppa oli alijäämäistä 2,3 miljardilla eurolla. Vuonna 2014 vajetta kertyi yhteensä 1,8 miljardia euroa.

Lähes kaikkien päätoimialojen vienti kääntyi kasvuun vuonna 2017. Kuljetusvälineiden vienti nousi päätoimialoista eniten, mutta myös metalliteollisuuden tuotteiden vienti suureni merkittävästi. Öljytuotteiden viennin arvo kasvoi myös kohonneiden vientihintojen myötä. Muun kemianteollisuuden vienti suureni maltillisemmin, paitsi lääkkeiden vienti, joka laski. Tulli julkaisee ulkomaankaupan yksityiskohtaiset maa- ja tavaratiedot koko viime vuoden osalta 28.2.2018.

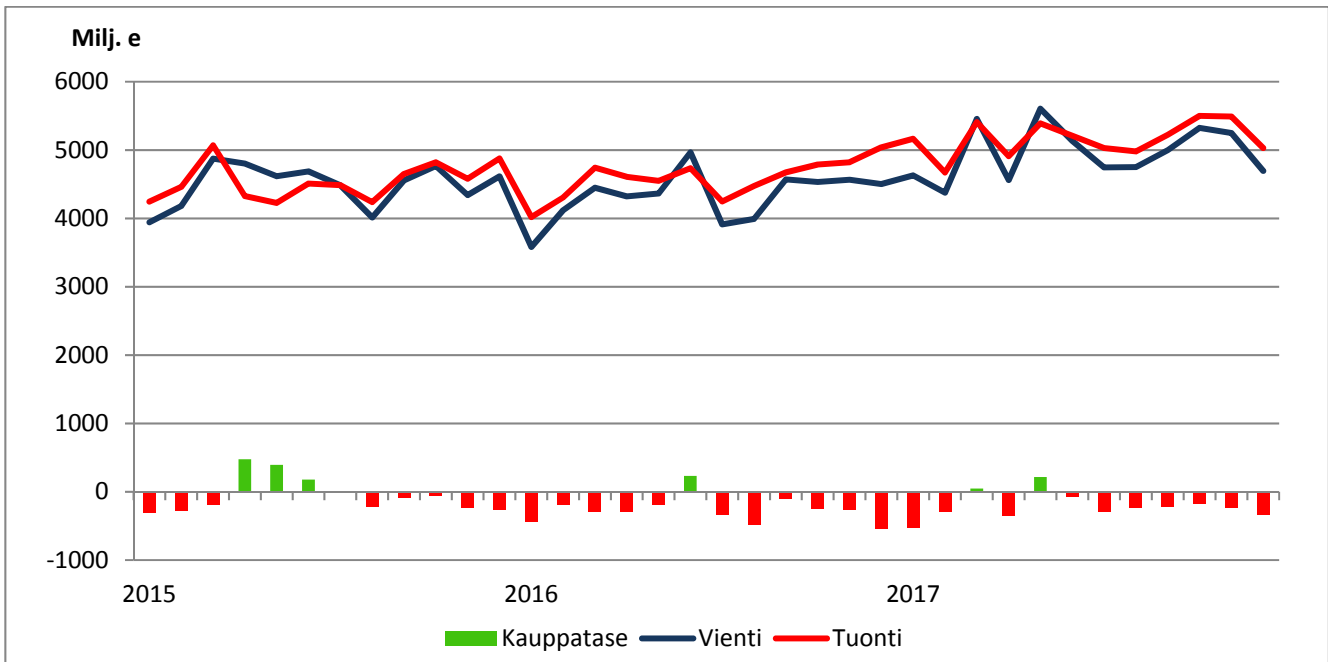
Myös tavaratuonti oli ripeässä kasvussa vuonna 2017. Kuljetusvälineiden ja erityisesti kuljetusvälineiden osien ja tarvikkeiden tuonti kasvoi merkittävästi. Teollisuuden tuotantotarvikkeiden sekä poltto- ja voiteluaineiden tuonnin arvon kasvu oli myös ripeää. Investointitavaroiden ja elintarvikkeiden tuonnin arvon nousu jäi laimeammaksi. Kulutustavaroiden tuonti sen sijaan laski.

EU-maihin suuntautunut vienti kasvoi 17 prosenttia vuonna 2017. Vienti euroalueelle nousi 20 prosenttia. Vienti EU:n ulkopuolisiin maihin suureni 12 prosenttia. Tuonti EU-maista kasvoi 10 prosenttia ja tuonti muista maista 17 prosenttia. Vuonna 2016 vienti EU-maihin väheni neljä prosenttia, myös vienti EU:n ulkopuolelle väheni samat neljä prosenttia. Tuonti kaikista EU-maista oli vuonna 2016 samalla tasolla kuin vuotta aiemmin, mutta tuonti EU-maiden ulkopuolelta kasvoi kaksi prosenttia.

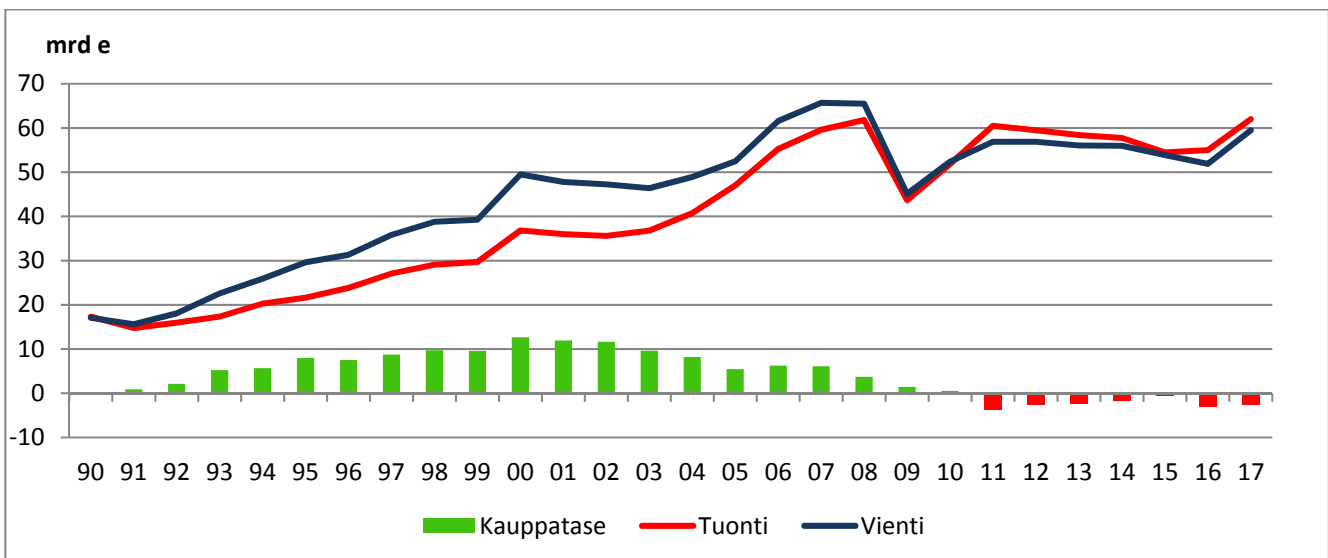
Kokonaiskehitys, miljoonaa euroa (vuoden 2017 luvut perustuvat ennakkotilastoon)

	2016	2017	Muutos % 2017
Vienti (fob)	51 878	59 525	15
Tuonti (cif)	55 003	62 010	13
Kauppataase	- 3 125	- 2 485	

Kuvio 1. Suomen vienti, tuonti ja kauppataase kuukausittain, 2015–2017, miljoonaa euroa.

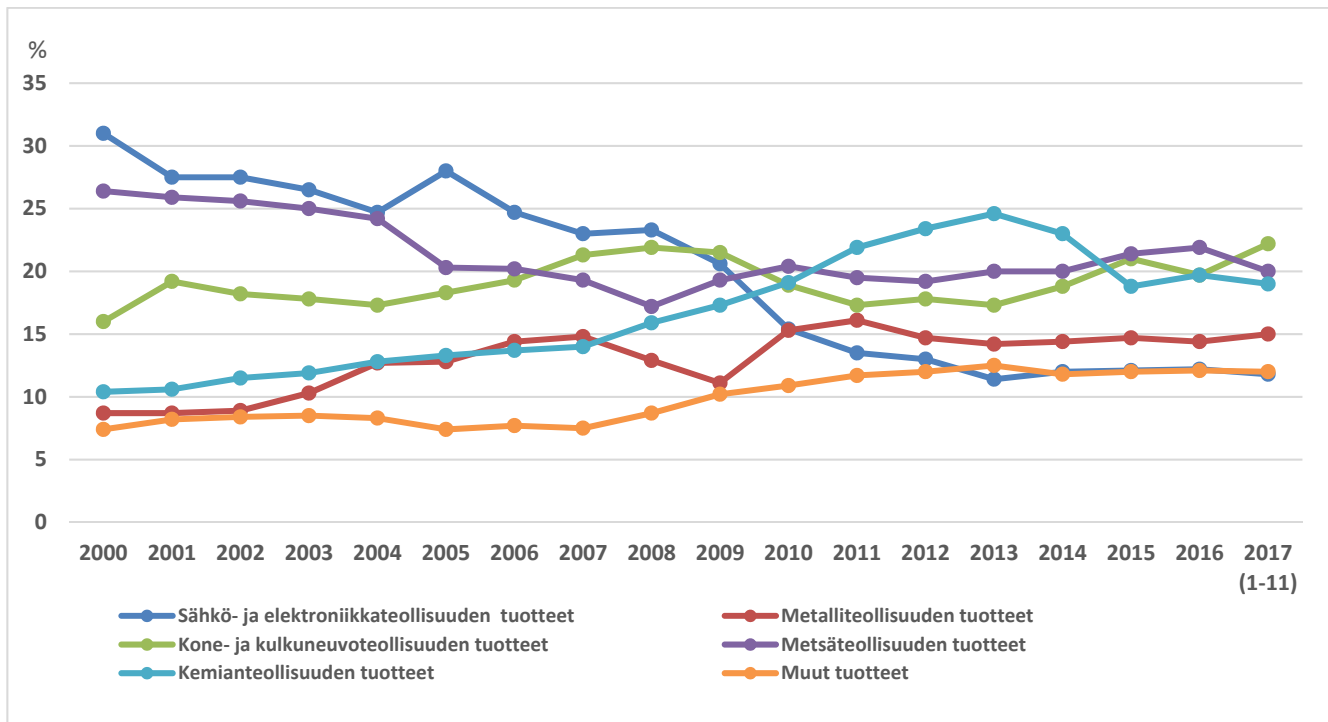
Kuvio 2. Suomen vienti, tuonti ja kauppataase vuosittain 1990–2017, miljardia euroa

Kone- ja kulkuneuvoteollisuudella suurin osuus tavaraviennistä

Kone- ja kulkuneuvoteollisuuden osuus tavaraviennistä nousi vuoden 2017 tammi-marraskuun tiedoilla laskettuna 22,2 prosenttiin ja se oli kahdeksan vuoden tauon jälkeen taas suurin viennin toimiala. Metsäteollisuuden tuotteiden osuus tavaraviennistä laski viime vuonna 20 prosenttiin. Se oli toiseksi suurin viennin toimialamme. Koko kemianteollisuuden osuus pieneni viime vuonna hieman ja osuus oli melkein yhtä suuri kuin metsäteollisuuden osuus, lähes viidennes. Metalliteollisuuden osuus oli 15 prosenttia ja sähkö- ja elektroniikkateollisuuden 11,8 prosenttia. Muutokset olivat kuitenkin sängen pieniä edellisvuoteen verrattuna.

Kuvio 3. Eri toimialojen tuotteiden (CPA) osuudet koko viennistä 2000–2017 (1–11), prosenttia

Tavaravienti kasvoi kaikilla päätoimialoilla viime vuonna

Koneiden, laitteiden ja kuljetusvälineiden vienti kääntyi ripeään nousuun vuoden 2017 tammi-marraskuussa, kasvua kertyi 25 prosenttia. Vuonna 2016 ryhmän viennin arvo laski seitsemän prosenttia. Kuljetusvälineet olivat päävientiryhmistä suurin kasvuala viime vuonna, vienti nousi 74 prosenttia. Moottorijoneuvojen vienti nousi 68 prosenttia ja alusten viennin arvo oli yli kaksinkertainen verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. Teollisuuden koneiden ja laitteiden vienti suureni 13 prosenttia sekä sähkökoneiden ja -laitteiden vienti 11 prosenttia. Mobiiliteknologian verkkolaitteiden viennin arvo kohosi 24 prosenttia.

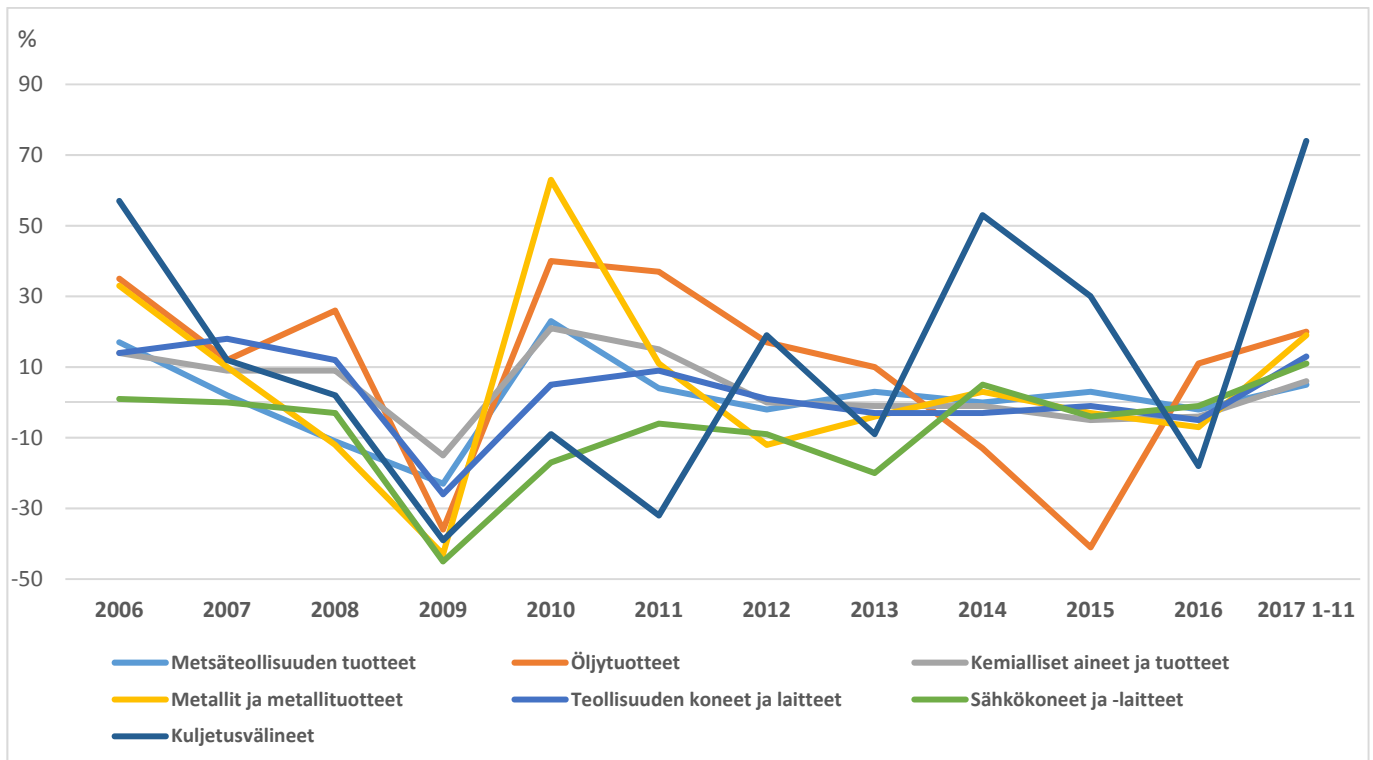
Metsäteollisuussektorin viennin arvo kokonaisuudessaan kasvoi viisi prosenttia vuoden 2017 tammi-marraskuussa. Vuonna 2016 metsäteollisuuden tuotteiden vienti laski kaksi prosenttia. Mekaanisen metsäteollisuuden ja paperimassa viennin nousu oli kymmeneksen luokkaa, mutta paperin ja pahvin viennin arvo kasvoi vain prosentin.

Vuoden 2017 tammi-marraskuussa öljytuotteiden viennin arvo oli viidenneksen kasvussa. Vuotta aiemmin öljytuotteiden viennin arvo nousi 11 prosenttia. Öljytuotteiden vientihinnat nousivat viime vuoden tammi-marraskuussa neljänneksen, mutta vientimäärät laskivat samaan aikaan neljä prosenttia verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon. Öljytuotteiden osuus tavaraviennistä nousi aavistuksen toissavuoden 7,2 prosentista 7,3 prosenttiin. Muun kemianteollisuuden tuotteiden vienti kääntyi kuuden prosentin kasvuun viime vuonna, vaikka lääkkeiden vienti väheni 12 prosenttia.

Myös metalliteollisuuden tuotteiden vienti kokonaisuudessaan kääntyi ripeään kasvuun vuoden 2017 tammi-marraskuussa, kasvua kertyi lähes viidenneksen. Raudan ja teräksen vienti suureni 18 prosenttia ja värimetallien 28 prosenttia. Malmien ja metalliromun vienti nousi myös nopeasti, 80 prosenttia. Kojoiden ja mittarien vienti kasvoi tammi-marraskuussa 11 prosenttia ja elintarvikkeiden vienti 13 prosenttia.

Tavaratuontiin nostavasti vaikutti eniten teollisuuden tuotantotarvikkeiden tuonnin lähes neljänneksen kasvu tammi-marraskuussa. Poltto- ja voiteluaineiden tuonti kasvoi myös lähes neljänneksen. Raakaöljyn tuonnin arvo nousi 31 prosenttia, kasvu johtui lähes kokonaan tuontihintojen noususta. Tuontimäärät nousivat vain kolme prosenttia. Öljytuotteiden tuontihinnat nousivat 29 prosenttia ja tuontimäärät vähenivät samaan aikaan 12 prosenttia. Kuljetusvälineiden ja niiden osien ja tarvikkeiden tuonti kokonaisuudessaan kasvoi 22 prosenttia, jossa kuljetusvälineiden osien ja tarvikkeiden tuonti nousi 44 prosenttia. Investointitavaroiden tuonti kohosi kuusi prosenttia viime vuoden tammi-marraskuussa ja elintarvikkeiden viisi prosenttia. Kulutustavaroiden tuonti väheni viisi prosenttia.

Kuvio 4. Päävientialojen viennin muutos 2006–2017 (1–11), prosenttia.

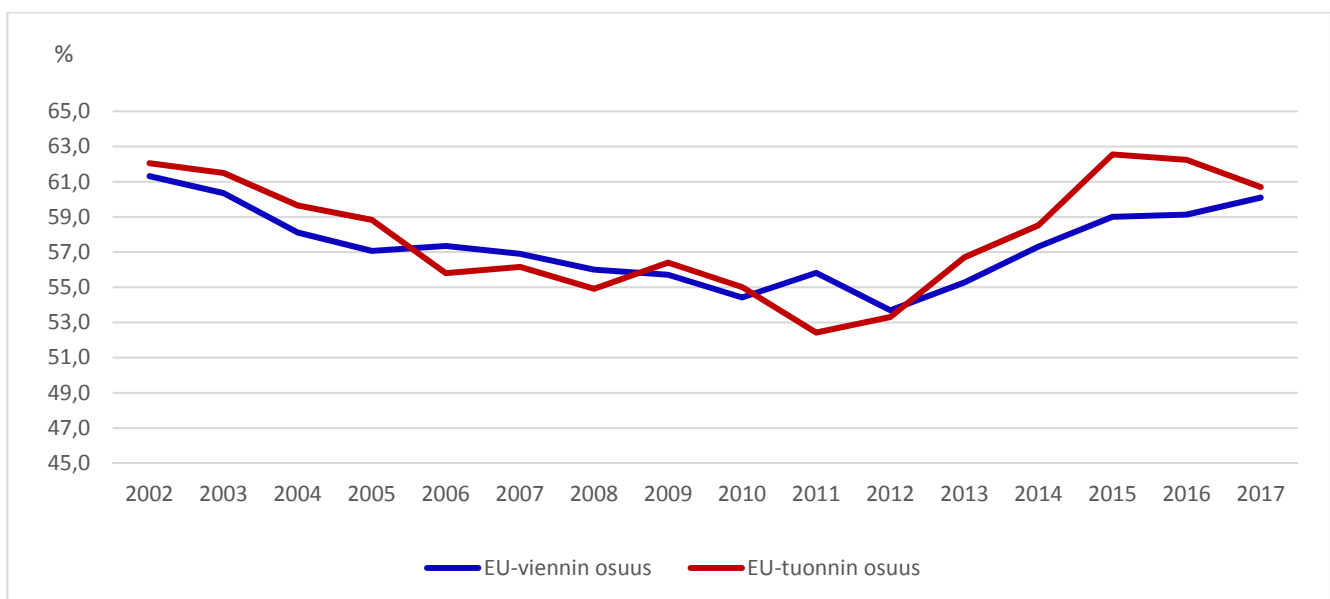

EU-maiden osuus Suomen ulkomaankaupasta yli 60 prosenttia

EU-maiden osuus Suomen tavaraviennistä kasvoi hieman vuonna 2017 edeltävän vuoden 59,1prosentista 60,1 prosenttiin. Tuonnissa EU-maiden osuus väheni hieman edeltävän vuoden 62,2 prosentista 60,7 prosenttiin.

EU-maiden ulkopuolelle suuntautuvan kaupan osuudet muuttuivat vastaavasti. Viime vuonna ulkokaupan osuus viennistä oli 39,9 prosenttia ja tuonnista 39,3 prosenttia, kun vastaavat osuudet vuonna 2016 olivat viennissä 40,9 prosenttia ja tuonnissa ja 37,8 prosenttia.

Kuvio 5. EU-viennin ja EU-tuonnin osuudet Suomen ulkomaankaupasta 2002–2017.

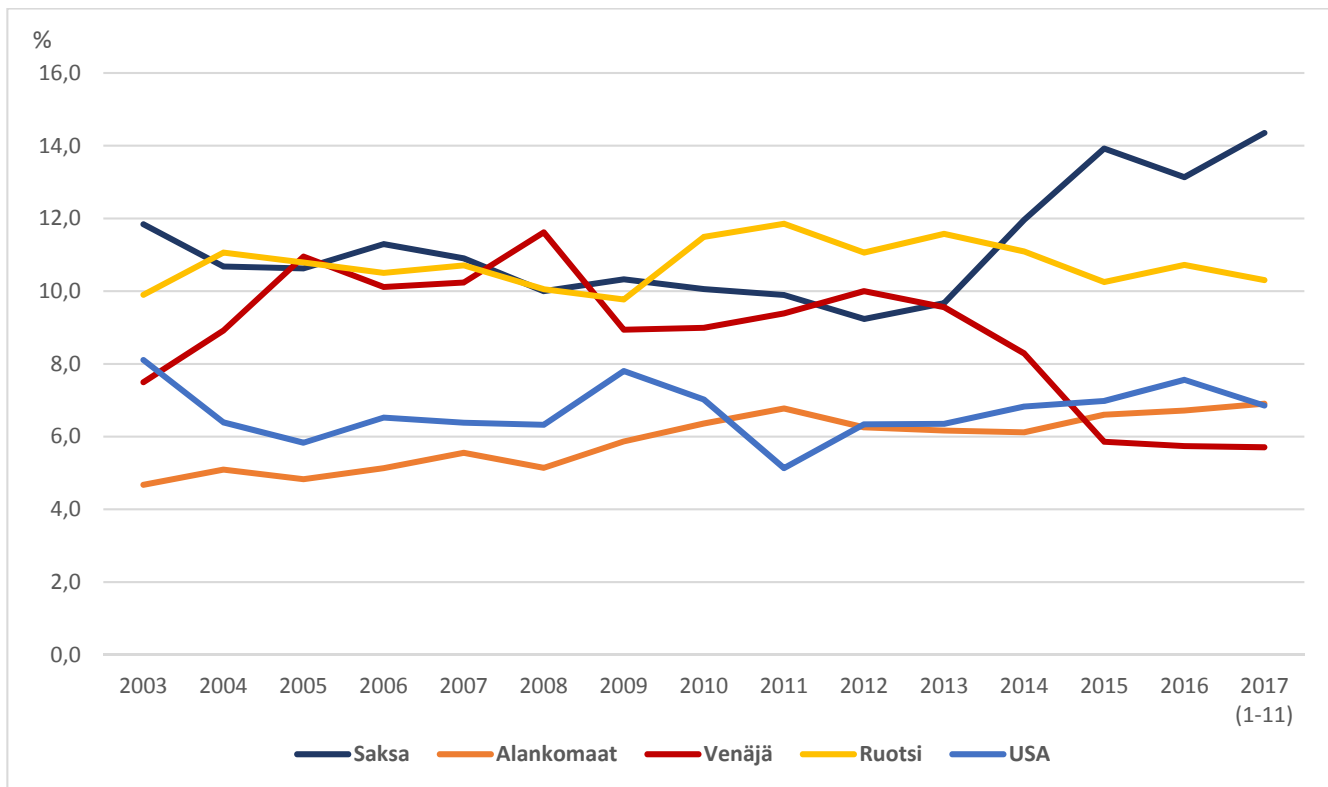
Huom: pystyakselin arvo alkaa 45 prosentista.

Saksa on suurin kauppakumppanimme

Ruotsi oli usean vuoden ajan suurin vientimaamme ja Venäjä suurin kauppakumppanimme tavarakauppavaihdolla mitattuna. Tämä järjestys muuttui vuonna 2014. Saksa nousi sekä suurimmaksi vientimaaksemme että suurimmaksi kauppakumppaniksemme. Saksa säilytti asemansa myös vuonna 2017, sen osuus tavaraviennistä nousi 14,4 prosenttiin tammi-marraskuun tiedoilla laskettuna. Ruotsi oli jälleen toiseksi suurin vientimaamme 10,3 prosentin osuudella ja myös toiseksi suurin kauppakumppanimme. Alankomailla ja Yhdysvalloilla oli viime vuonna lähes yhtä suuret osuudet Suomen tavaraviennistä, 6,9 prosenttia. Alankomaat kivi kuitenkin Yhdysvaltojen edelle kolmanneksi suurimmaksi vientimaaksi pienellä marginaalilla. Venäjä oli viime vuonna yhä viidenneksi suurin vientimaa, sen osuus oli yhtä suuri kuin vuotta aiemmin, 5,7 prosenttia.

Venäjä oli suurin tuontimaamme vuodesta 2003 lähtien vuoteen 2015, jolloin maa putosi kolmanneksi suurimmaksi tuontimaaksi 11 prosentin osuudella. Vuonna 2016 maan osuus oli 11,2 prosenttia tavaratuonnista. Vuonna 2014 osuus oli lähes 15 prosenttia ja vuonna 2013 peräti 18 prosenttia. Viime vuoden tammi-marraskuussa Venäjä nousi toiseksi suurimmaksi tuontimaaksi 13,3 prosentin osuudella. Saksa pysyi suurimpana tuontimaana ja sen osuus tavaratuonnista oli 15,5 prosenttia. Ruotsi oli kolmannella sijalla 11 prosentin osuudella. Kiina oli neljänneksi suurin tuontimaa 7,3 prosentin osuudella ja Alankomaat oli viides, osuus oli viime vuoden tammi-marraskuussa 5,5 prosenttia.

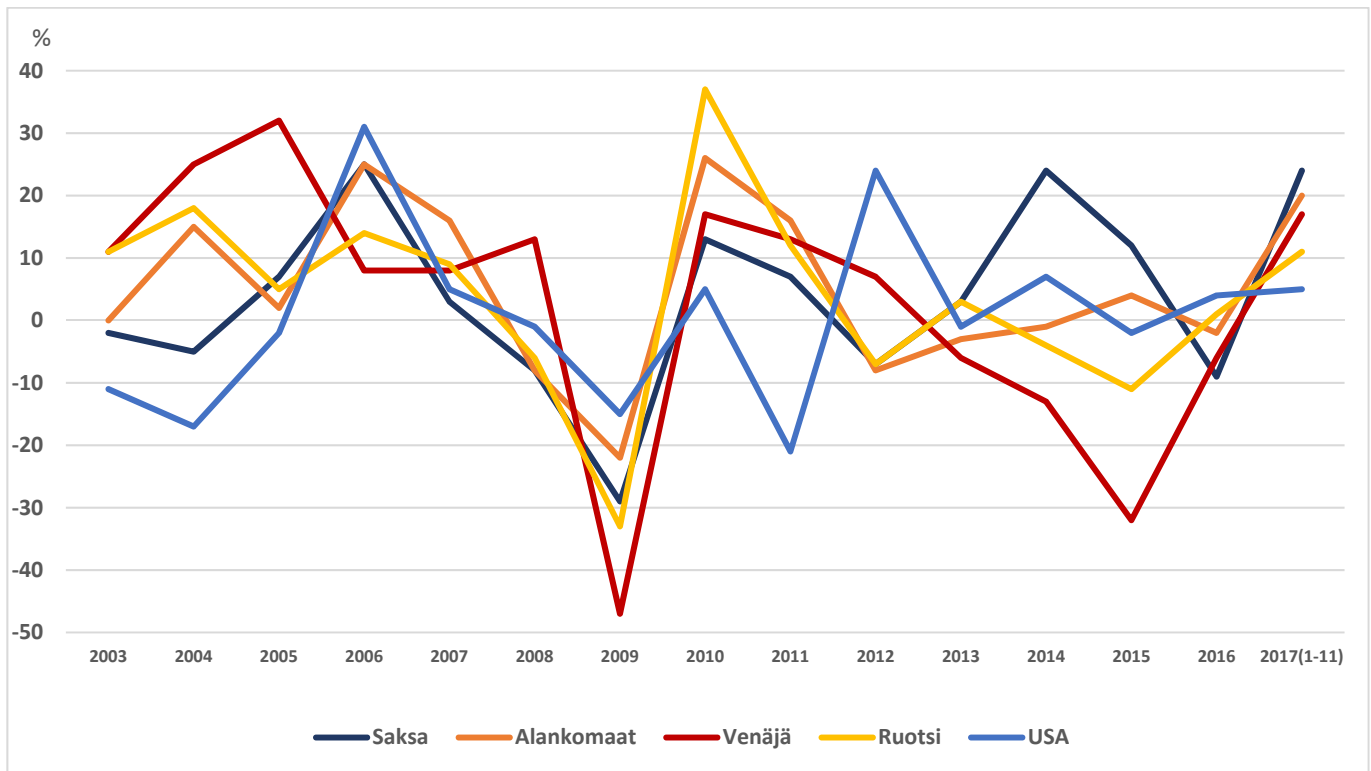
Kuvio 6. Saksan, Alankomaiden, Yhdysvaltojen, Venäjän ja Ruotsin osuus Suomen tavaraviennistä 2003–2017 (1–11), prosenttia.

Vienti Saksaan kasvoi 24 prosenttia viime vuoden tammi-marraskuussa ja vienti Ruotsiin 11 prosenttia. Vienti Yhdysvaltoihin kasvoi viisi prosenttia samaan aikaan ja vienti Alankomaihin suureni viidenneksen. Vienti Venäjälle kasvoi viime vuoden tammi-marraskuussa 17 prosenttia.

Tuonti Venäjältä kasvoi viime vuoden tammi-marraskuussa 39 prosenttia. Tuonti Saksasta nousi samaan aikaan 18 prosenttia ja tuonti Ruotsista 12 prosenttia. Tuonti Alankomaista suureni kolme prosenttia. Tuonti Kiinasta kasvoi 12 prosenttia ja Ranskasta, joka oli kuudenneksi suurin tuontimaa, viisi prosenttia. Tuonti Yhdysvalloista laski viisi prosenttia. Tulli julkaisee koko vuoden 2017 ulkomaankaupan maakohtaiset tiedot 28.2.2018.

Kuvio 7. Suomen viennin arvon muutos Saksaan, Alankomaihin, Yhdysvaltoihin, Venäjälle ja Ruotsiin 2003–2017 (1–11), prosenttia.

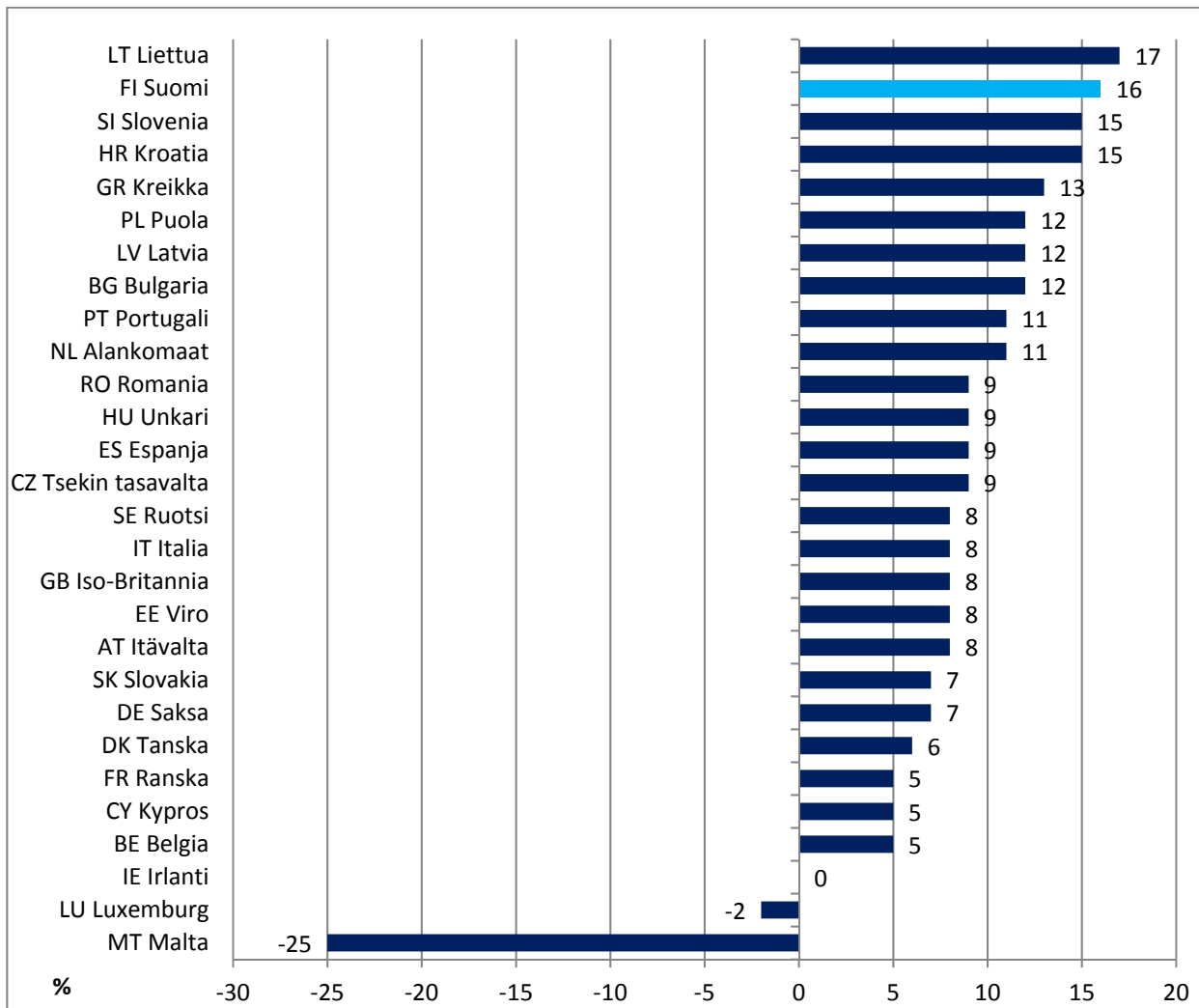
EU-maiden tavaraviennin kehitys vuonna 2017

EU-maiden (EU28) yhteenlaskettu tavaravienti kasvoi vuoden 2017 tammi-lokakuussa kahdeksan prosenttia.¹ Suomen tavaravienti nousi vastaavana ajanjaksona 16 prosenttia. Suomen viennin 16 prosentin kasvu myös vuoden 2017 tammi-marraskuussa oli EU-maista toiseksi korkein, vain Liettussa vienti nousi enemmän (17 %). Vielä vuotta aiemmin Suomen viennin kehitys oli kolmanneksi heikoin kaikista EU-maista vastaava ajanjaksona (-3%).

Vienti oli kasvussa tai edellisvuoden tasolla Maltaa ja Luxemburgia lukuun ottamatta kaikissa EU-maissa. Yli kymmenen prosentin kasvuun ylsi Suomen lisäksi yhdeksän muuta EU-maata. Suomen suurimmissa kauppakumppanimaisissa viennin kasvu ei ylittänyt kymmentä prosenttia, paitsi Alankomaissa. Saksassa vienti kasvoi seitsemän prosenttia. Ruotsissa, Virossa ja Iso-Britanniassa vienti nousi kahdeksan prosenttia sekä Espanjassa yhdeksän prosenttia. Ranskassa ja Belgiassa vienti suureni viisi prosenttia.

¹ Lähde: Eurostat, Comext tietokanta, viimeisin tieto tammi-lokakuu.

Kuvio 8. Viennin muutos eri EU-maissa vuonna 2017 (1–11), prosenttia

Lähde: Eurostat news release 9/2018, Alankomaat CBS

Venäjän kanssa käyty tavarakauppa elpyi vuonna 2017

Vienti Venäjälle kääntyi vuoden 2017 tammi-marraskuussa nopeaan 17 prosentin kasvuun. Vienti oli laskenut neljänä perättäisenä vuotena. Viennin kasvu Venäjälle loiveni jo vuonna 2011, vaikka vielä seuraava vuosi oli seitsemän prosentin nousua. Viennin lasku Venäjälle alkoi vuonna 2013 kuuden prosentin viennin vähenemisellä. Vuonna 2014 vienti pieneni jo 13 prosenttia ja vuonna 2015 vienti romahti 32 prosenttia. Viennin väheneminen vuonna 2015 ei kuitenkaan yltänyt kriisivuoden 2009 tasolle, tuolloin vienti laski 47 prosenttia. Vuonna 2016 viennin lasku loiveni kuuteen prosenttiin.

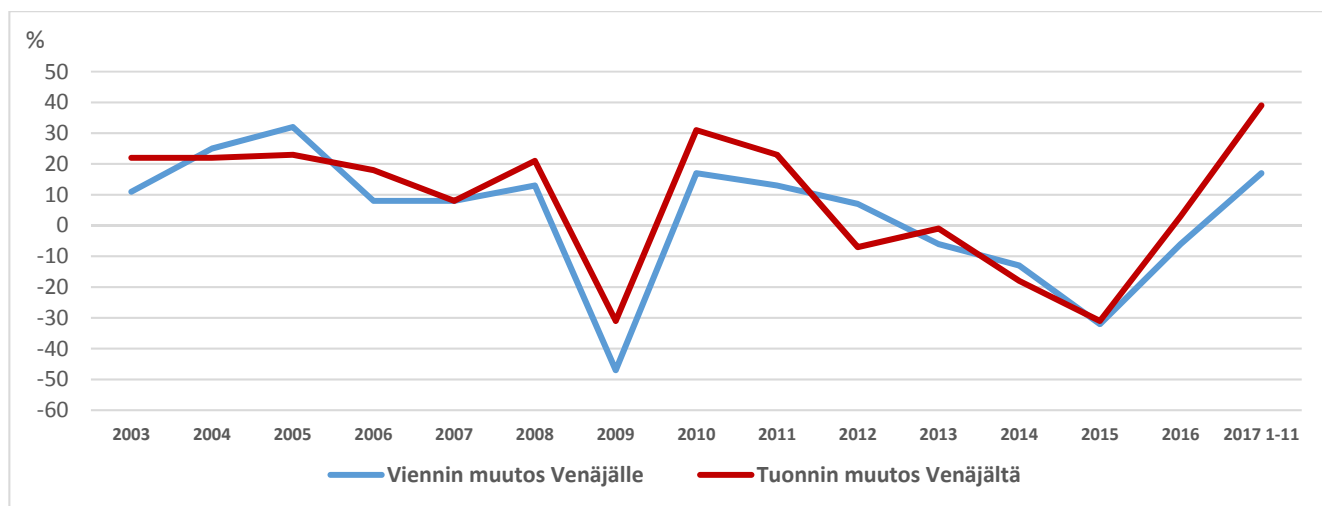
Viennin arvon nousu Venäjälle johtui ennen kaikkea koneiden, laitteiden ja kuljetusvälineiden sekä metalliteollisuuden tuotteiden viennin nopeasta kasvusta. Teollisuuden koneiden ja laitteiden vienti kasvoi 44 prosenttia tammi-marraskuussa sekä sähkökoneiden ja laitteiden vienti seitsemän prosenttia. Kuljetusvälineiden vienti suureni 137 prosenttia. Metallien ja metallituotteiden viennin kasvu oli lähes neljännes. Öljytuotteiden vienti nousi 27 prosenttia sekä kojeiden ja mittareiden vienti kahdeksan prosenttia. Päätoimialoista tammi-marraskuussa laski kemiallisten aineiden ja tuotteiden vienti. Metsäteollisuuden tuotteiden vienti oli samalla tasolla kuin vuotta aiemmin.

Tuonti Venäjältä kasvoi vuoden 2017 tammi-marraskuussa 39 prosenttia. Tuonnin kasvu Venäjältä kääntyi negatiiviseksi jo vuonna 2012, jolloin se laski seitsemän prosenttia. Seuraavana vuonna tuonti väheni maltillisen yhden prosentin, mutta vuonna 2014 jo 18 prosenttia. Vuonna 2015 myös tuonti romahti, 31 prosenttia. Se oli yhtä paljon kuin vuonna 2009, jolloin tuonti edellisen kerran väheni rajusti. Vuonna 2016 tuonti kääntyi kolmen prosentin kasvuun.

Tuonnista Venäjältä 61 prosenttia oli energiatuotteita viime vuoden tammi-marraskuussa, josta lähes 71 prosenttia oli öljytuotteita. Raakaöljyn tuontihintojen nousu Venäjältä viime vuonna oli 22 prosenttia, tuontimäärät pysyivät lähes ennallaan. Kaikkien energiatuotteiden tuonnin arvo Venäjältä nousi yli viidenneksen viime vuoden tammi-marraskuussa. Energiatuotteiden osuus tavaratuonnista Venäjältä laski kymmenen prosenttiyksikköä vuonna 2017, koska metallien ja metallituotteiden tuonnin osuus nousi 4,1 prosentista vuonna 2016 viime vuoden 14,7 prosenttiin. Alkuvuodesta 2017 metalliputkien tuonti Venäjältä nousi rajusti, joka selittää osaltaan tavaroiden kokonaistuonnin suuren kasvuprosentin Venäjältä. Kemianteollisuuden tuotteiden tuonti kasvoi 28 prosenttia. Koneiden, laitteiden ja kuljetusvälineiden tuonti nousi seitsemän prosenttia ja metsäteollisuustuotteiden tuonti viisi prosenttia.

EU-maiden yhteenlaskettu vienti Venäjälle suureni viime vuoden tammi-marraskuussa viidenneksen ja tuonti Venäjältä 23 prosenttia.² Suomen vienti Venäjälle nousi siis vähemmän kuin kaikkien EU-maiden yhteenlaskettu vienti Venäjälle. Tuonnissa sen sijaan EU:n yhteenlaskettu tuonti nousi huomattavasti vähemmän Suomeen verrattuna.

Kuvio 9. Viennin muutos Venäjälle ja tuonnin muutos Venäjältä, 2003–2017 (1–11), prosenttia

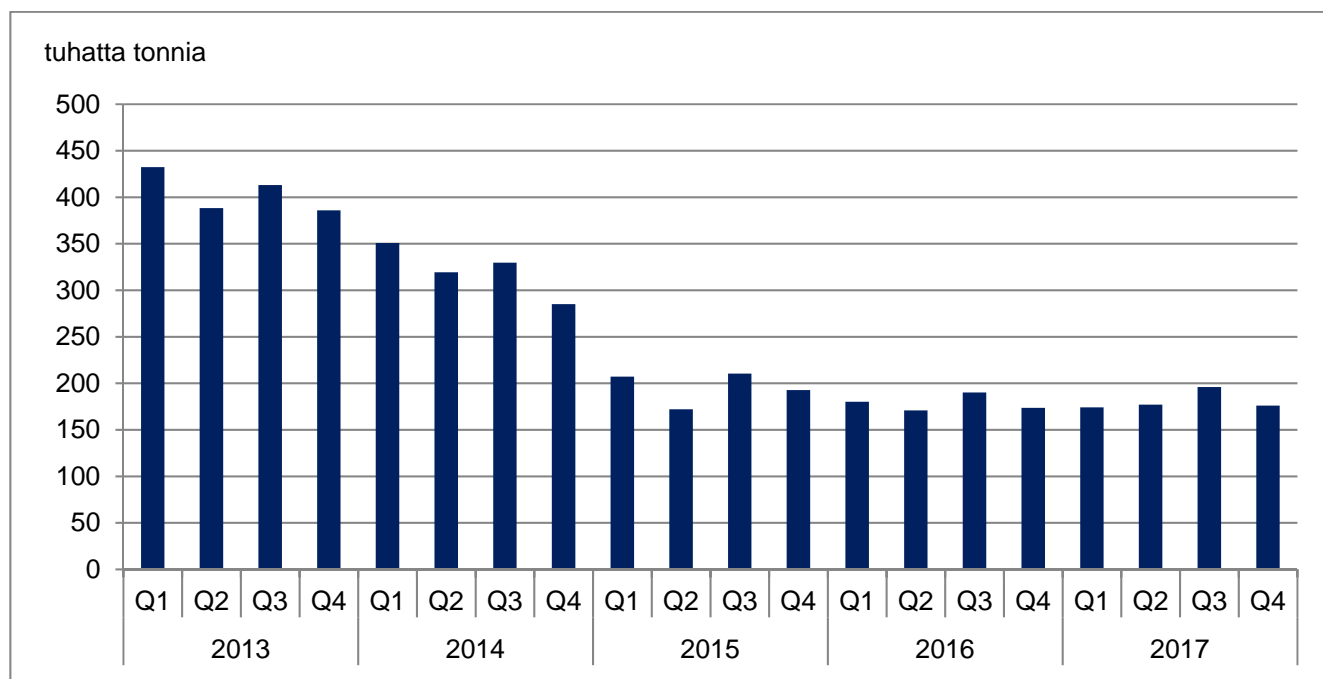

Maantietransitokuljetukset itään

Tullin transitokuljetustilaston mukaan Suomesta vietiin kauttakulkuna Venäjälle 723 tuhatta tonnia transitotavaraa vuonna 2017. Transiton tonnimäärä nousi hieman yli prosentin edellisvuoteen verrattuna. Transitona kuljetetun tavarann määrä kääntyi hienoiseen kasvuun usean laskuvuoden jälkeen. Edellisvuonna transitokuljetukset vähenivät yhdeksän prosenttia. Vuonna 2015 transitokuljetusten määrä laski 39 prosenttia. Transitokuljetusten määrä oli laskenut vuodesta 2011 lähtien vuosittain. Transitotilastoon sisältyy tiedot maantiekuljetuksista, jotka viedään transitotavarana Suomen läpi itärajan yli tärkeimpien rajanylityspaikkojen kautta. Transitot eli kauttakuljetustavarat tulevat Suomen tullirajalle, josta ne passitetaan maanteitse Venäjälle niitä Suomen tullialueella tullaamatta. Maantietransitotilaston tavarat eivät sisälly Suomen ulkomaankauppatilastoon.

² Lähde: Eurostat news release 9/2018

Kuvio 10. Maantietransitokuljetukset 2013–2017 (1000 tonnia), vuosineljänneksittäin

Tiedustelut

Telasuo Christina, puh. 040 332 1828

Kaarna Anssi, puh. 040 332 8153

Sähköposti: etunimi.sukunimi@tulli.fi